

sulyos idegbaja miatt jutott abba a lelkiállapotba, hogy magára vállalta a jüteborgi és a bia-torbágyi merényleteket. Éjfél után Matuska Szilveszter újabb meglepetéssel szolgált a bécsi rendőrségnek.

Részleteket mondott el a jüteborgi merényletről.

Előadta, hogy az ekrazitot Berlinben vásárolta, de aztán Bécsbe vitte és onnan szállította a kész pokolgépet a merénylet színhelyére. Készségesen magának vállalta azt a felöltőt is, amelyet a jüteborgi merénylet színhelyén találtak és később beszállítottak a berlini rendőrfőnökség bűnjelmúzeumába.

A legnagyobb meglepetéssel ezután állott elő Matuska. A kihallgatást végző rendőrsztek újabb kérdéseire arra is hajlandónak mutatkozott, hogy bűntársairól is közelebbi adatokat szolgáltatson.

Tíz embernek a nevet mondotta jegyzőkönyvbe, pontosan megjelölve mindegyiknek a címét is. Matuska szerint ez a tíz ember tevékeny részt vett nemcsak a merénylet előkészítésében, hanem végrehajtásában is.

Az éjfél után tett vallomás adatai alapján a bécsi rendőrségnek új elmélet alakult ki Matuska szerepének valószínűvételére. Eszerint Matuska tagja volt egy ismeretlen célok érdekében dolgozó bűnszövetkezetnek. Szolgálatiért bőséges anyagi ellenszolgáltatást kapott.

A pénzre pedig rá volt szorulva, mert a hajdan dúsgazdagnak ismert kereskedő anyagi viszonyai az utóbbi időben igen ziláltak és zavarosak voltak.

A bűnszövetkezet tagjaitól kapott összegek azonban egy időre mindig kisegítették sulyos zavaraitól.

Vallomása alapján azonnal kiállították a köröző leveleket és elfogató parancsokat a Budapesten, Bécsben és Jüteborgban lakó bűntársak ellen. Letartóztatásuk minden pillanatban várható és a mennyiben Matuska Szilveszter fantasztikus vallomása mégis tartalmaz valóságot, a beismerése nem csupán egy sulyos idegbajban szenvedő szerencsétlen ember egzaltált gesztusa, akkor minden remény megvan arra, hogy a bia-torbágyi remégek végre teljesen tisztázkodnak.

Matuska felesége egyébként hétfőn délután a védőügyvéd kíséretében megszállt a budapesti Astória-szállóban. Éjfélkor értesült arról, hogy férje a bécsi rendőrségen már megtette a beismerő vallomást Matuska Szilveszterét ez a hír szemlélatáthatólag lesújtotta és kétségbeesztette.

Matuska Szilveszter bécsi házában kapujában tegnap este cédulát találtak, a melyen piros tintával a következő szöveg volt olvasható:

„Nem Matuska a bia-torbágyi merénylet elkövetője. A gyanu csak lakóinak a bűne. — A porös front”.

Halál vár Matuskára

Matuska egy újabb kihallgatása alkalmával beismerte, hogy

a bia-torbágyi viaduktnál talált fenyegető levelet ő írta, de nem ő helyezte ott el, hanem egy harmadik társa.

Amennyiben Matuska bűnössége beigazolódik, úgy ki fogják adni a magyar igazságszolgáltatásnak, amely, a statáriális eljárás alapján, halálra fogja ítélni.

A hadügyi költségvetést is csökkentik

Bukarestből jelentik: A Dimineata értesülése szerint a költségvetési tervezet összeállítására vonatkozó munkálatok során nem kimélték meg a hadügyi költségvetést sem, amely pedig elegendig mindig sérteletlennek bizonyult. Argetoianu határozott kívánságára a hadügyi előirányzatból eddig már két milliárd lejt töröltek és a takarékoskodási munkálatok még egyre folynak.

MEGNYILT
Kertész Mária
női-ruhaszalonja
BRASSÓ, LÓPIAC 18 sz. ALATT.

Ha utazni akar, miért futkos Ön 100 felé, amikor egy utban
ARONSOHN
menetjegyirodájában
a főtérén megszerezheti utlevelét,
vizumot, vasúti jegyet, kedvezményeket, vásárigazolványokat, utleírásokat és valutát.

Mozgalmas az élet Szinajában

Károly király sorozatos audienciát tart

Miért utazott Duca Londonba

A bukaresti lapok fangoztatják, Jorga cáfolja a koncentrációs kormány tervét

Szinaja, október 13.
A király nyaralóhelyén, Szinajában, rendkívüli élénkség tapasztalható. Pilsudszky lengyel marsall látogatásával kapcsolatban a politikai élet kiválóságai is megjelentek a királyi kastélyban.

Tegnap délelőtt Schulenberg gróf, az új bukaresti német követ tett látogatást az urakodónál és mutatta be megbízó levelét. Utána nyomban Jorga miniszterelnök kapott kihallgatást és tartózkodott hosszabb ideig a királlyal.

A délutáni órákban előbb Argetoianu, majd Manolescu miniszterek voltak ki-

hallgatáson. Később Mihalachet és Potarcat kérte magához a király, aki min-két ellenzéki politikussal hosszabb ideig tárgyalt. Ducának is kihallgatáson kellett volna jelentkeznie, Pilsudszky marsall látogatása azonban ezt a kihallgatást egyelőre későbbi időre tolta ki. Hírek szerint Duca csütörtökön jelentkezik az urakodónál, szombaton pedig Párisba és Londonba utazik. Utja céljáról nem adtak ki semmi hivatalos információt, a feltevés azonban önként kínálkozik: a liberálistá párt elnöke Titulescuval akar találkozni. Ha pedig Ducának csak-

ugyan ez a célja, úgy ebből az is következik, hogy a koncentrációs kormány gondolata, amelynek időszzerűsége néhány nappal ezelőtt a nemzeti-parasztpárt vezérkara is leszögezte, újra előtérbe került és a király sem idegenkedik tőle.

Erre mutatna az is, hogy az uralkodó Mihalachet és Potarca volt államtitkárt is kihallgatáson fogadta.

Általában megállapítható, hogy a politikusok között igen nagy élénkség uralkodik, ami mindig a közeli változás előjele szokott lenni.

Jorga cáfol

tek egy villát a lengyel diktátor számára.

Károly király párisi útja

Bukarest, október 13.

Beszámoltunk arról, hogy Károly király Dumesnil francia légügyi miniszter előtt, aki jelenleg a légügyi konferencia alkalmából Bukarestben tartózkodik, azt a vágyát fejezte ki, hogy még az ősz folyamán, mielőtt a gyarmati kiállítás lezáródnék, szeretne ellátogatni Párisba.

A Südest nevű sajtóiroda jelentése nyomán most az összes párisi lapok igen élénken foglalkoznak a román király kifejezett óhajával. Értesüléstünk szerint Ghica román kül-

ügyminiszter már meg is tette a szükséges lépéseket arra vonatkozólag, hogy a király párisi látogatásának diplomáciai előkészítése megtörténjen. A román uralkodó, a párisi lapok értesülése szerint, Mihály nagyvajda társaságában érkeznek Párisba.

A francia lapok örömmel üdvözlék a román király párisi látogatásának szándékát, amelyben a francia orientációnak különösen értékes bizonyítékát látják.

A bukaresti hírforrások és a Párisból érkezett jelentések ellenére azonban úgy látszik, hogy a király párisi útja egyáltalában nem biztos. A félhivatalos Rador sajtóiroda jelentése szerint ugyanis az „uralkodó bármennyire is szeretne ellátogatni Párisba és szeretne megtekinteni a gyarmati kiállítást, az ország jelenlegi politikai és gazdasági helyzete ezt nem engedik meg.”

Angliában

A fiakkerekből sofförök lettek, a gépkocsivezetők repülőgépre nyergelnek át

London, október 13.

A napokban hivatalos kimutatás jelent meg, amely tudtul adja, hogy Angliában körülbelül 400 embernek majdnem 500 repülőgépe van üzemben. De ez a szám egyáltalában nem mutatja, hogy Angliában mily népszerű a repülősport. Azok, akik nem vehetnek maguknak külön repülőgépet, klubot alakítanak, vagy belépnek a meglevőkbe és úgy használják az egyesület gépeit, más és más időben, mint nálunk a tennisz pályákat.

Ha vasárnap kirándulunk London környékére, Heston, Staglane és Hanworth repülőterein

százszámra sorakoznak indulásra készen a könnyű, kis gépmadarak, hogy gazdájuk, vagy bérlelőjük egy-két órára felszálljon a levegőbe, vagy eleget tegyen az ótörái térszóló barátságos vidéki meghívásnak.

A repülőtereken manapság már ugyanolyan gyakran láthatunk pilótákat frakkban, mint a városban a gépkocsik kormányai mellett. A ki vacsorára hivatalos, felviszi estélyi ruháját, ráhúz valami védőköpenyt és beül a repülőgéphe. A leszállás nem okoz gondot, mert ma már minden rendes vidéki kuria közelében ott van a külön kis repülőtér.

A nyilvános repülőtér Angliában éppen olyan üzem, mint nálunk a gépkocsigarázs. A nagy csarnokokban számtalan kicsiny, elzáráható kamra, vagy csak ráccsal elkerített, vagy csoportos férőhelyek sorakoznak egymás mellett. A repülőgép szárnyait leszállás után ráhajlítják a törzsre, azután a kis gépet betel-

ügy diadalba jött a repülés, mint a tennisz

ez az egyetlen sportág Angliában, amely állami támogatásban részesül.

Ilyen körülmények között nem csoda, hogy se szeri, se száma a sok műkedvelő repülőnek. A kis repülőgépek kezelése nagyon egyszerű nem kell hozzá egyéb, mint némi lélekjelenlét. Az állam azzal is megkönnyíti a sport elterjedését, hogy a légiáró-vizsga feltételei egészen könnyűek és az oklevél kiállítási díja minimális. A klubok külön oktatókat tartanak tagjaik részére. Aki repülni kíván, az nem is veri magát túlnagy költségbe. Belép egy repülőklubba, ahol a tagsági díj ellenében oktatásban is részesül és a héten bizonyos meghatározott számú órára a repülőgép rendelkezésére áll.

Hogy a repülés ma mennyire nem a vagyonos osztály kiváltsága, azt megmutatták a londoni autóbussz-sofförök. Napról-napra dolgozik van a motorral és a népes londoni utcán a lélekjelenlétre még nagyobb szükség van, mint a tágas légi országoton, kézenfekvő volt tehát az a vágyuk, hogy repüljenek. A sofförök tehát külön repülőklubot alakítottak. Hetenként minden tag hat pennyt fizetett és csakhamar összegyűlt annyi, hogy megvették az első repülőgépet, amelyet néhány nappal ezelőtt büszkén állítottak ki az egyik londoni autóbusszgarázs nagy udvarán. Ennek az első eredménynek láttára a tagok száma egyszerre óriási módon megszaporodott és már legközelebb módjában lesz a klubnak öt-hat újabb repülőgépet vásárolni.

A londoni autóbusszvezetőket talán nem is pusztán a szórakozás vágya vezette elhatározásukban.

Az idő halad és talán közel van már az az idő, amikor a légitaxi és légi társas-kocsik kiszorítják a földön járó közlekedési eszközöket.

Ez a gondolat ma már egyáltalában nem fantasztikus. Az autóbusszvezetők tehát nyilván bölcsen cselekednek, ha a kortól nem akarnak elmaradni.

Pilsudszky marsallt kihallgatáson fogadta a király

Pilsudszky marsall, Lengyelország volt diktátora, s jelenlegi hadügyminisztere, hétfőn délután érkezett meg Bukarestbe, ahol a pályaudvaron a kormány agjai, továbbá katonai és polgári méltóságok fogadták. Pilsudszkyt a román határtól kezdve Szembek bukaresti lengyel követ kísérte el a fővárosi. A hivatalos fogadtatás szertartásai után a lengyel miniszter a lengyel követségre hajtatott. Kedden délelőtt Pilsudszky Szinajába utazott és kihallgatáson jelent meg az uralkodónál. Fogadásakor jelen volt Jorga miniszterelnök is. Kihallgatás után a király Pilsudszky marsallt és Jorga miniszterelnököt ebédre is vendégül látta.

A hivatalos udvariassági látogatások lezajlása után Pilsudszky Carmen Sylva tengeri fürdőre utazik, hogy orvosai tanácsára néhány hétig a Fekete-tenger partvidékein üdüljön. Itt már ki is bérel-

Telefon 518. „Modern Mozdó” BRASSÓ

Ma kedden gyönyörű rendezésű német beszéző és éneklő műmoperette. Premier!

WALZER IM SCHLAFKUPE
(Keringő a hálókocsiban)

Főszerepben: a nagyon kedves és több filmből ismert berlini színész Lucie Englisch és Fritz Schulz, kiknek közvetlen humora mindenkor magával ragadja a közönséget.

„Western Electric” beszélgépen. Magyar feliratok.

Legközelebb a várva-várt **WALZENTRAUM (Varázskeringő)** Maur. ce Chevalier-rel

AZ ARANY LEGENDÁJA

A legvalóságosabb realitás, mondjuk a valóság magja és lényege (illetve az, amit annak hittünk) alakul át legendává, legendás hitté. Az arany legendájáról szövegek, amikor ezt írom. Legendás az arany létezése első kezdete óta és szorosan összefüggött az emberiséggel a metafizika szárnyaló, hívő vágyódásával. — Könyvü ezt a kronológiát fejlődéstörténeti, pragmatikájával bizonyítani. Az ókorban, babilóniai, görög és egyiptomi istenek templomai voltak azok, akik érmeiket készítettek az istenek számára földhalmozat aranyból és az istenek képmását vésték a csillogó fémbe. Bankárok voltak ezek a templomőrök és az istenek tartották és adták a bankot. A beléjük helyezett bizalom volt az első aranygazdaság zeti bizalom, bizalom mult minden. Ma, évezredek után is a valóságról, mint bizalmi valóságról szövegek. A régi pogány istenek akkor buktak le trónjukról, az első istenek alkonya akkor következett be, amikor a templomi bankárok „szinarany” helyett értéktelen fémeket adtak klienseiknek és az első bizalmi megrendülésnél kiderült, hogy az istenek Angol Bankja nem váltja be az érmét aranyra. Ime, ilyen szorosan függ össze arany és metafizika, valóság és legenda. Az istenek kezéből kiaklott aranyat a világ urai, királyok és császárok vették át. (Ezt az isteni aranypléket énekelte meg Richard Wagner a „Nibelungenring”-ben.) A bizalom a föld urai körül csoportosult mindaddig, amíg a világháború tizenegymillió halottja nem mutatott rá arra, hogy már megint nem „szintiszta” aranyról van szó. Értéktelen fém helyett papírral állt szemben az infláció megriadt tömege és amióta a billió értéknek csufolt papírból az arany nevében óriási hekatombát rendeztek, amióta a pénz harakirit követett el, a világi öngyilkosságot azzal, hogy mint pénz, tehát mint az értékek értéke, a valóság magja és lényege teljesen elérte a teleneledt, azóta újra csak az aranyban hisz az emberiség. Arany és metafizika egy talajból táplálkoznak — ezért akarja a bolsevizmus az ember e kettős hitét, vagy téphitét egyszerre kivégezni. Hitet és téphitét azonban nem lehet kivégezni, mert ahol a valóság legendává alakul át, ott megszűnik a terror hatalma.

Elérhetetlen magasságban a spengleri Untergang des Abendlandes fölött óriási aranymadarak szállnak az Űrben: hatalmas repülőgépek vizik az aranyat kontinensről kontinensre. Ez már csak igen kis részben tartozik a nemzetgazdasághoz, ez már legenda. Párisba száll az arany, ahol lekerül a párosalatti sziklába vágott erődítményekbe. A föld gyomrába, Wagner Nibelheimjába, az örök sötétség birodalmába száll alá a napfényes arany, az öncél, amely elhatárolja a szűz- és ezermilliók, nyomorgók és tékozlók teste-lelke fölött, amely több minden valóságnál: legenda. Legenda, amely elpusztíthatatlan. Ha elgondoljuk a lehetetlent, hogy az egész föld egy ország lenne, amelynek leninformátumú diktátora az aranyat és vele az emberiségnek az aranyba vetett téphitét ki akarná ölteni, az történe, ami mindig történt, ha egy diktátor földi hatalmával fogva a metafizikai hit kiölésére tett kísérletet: katalombákban, rejtett helyeken, erdőségekben gyűlnének össze az arany tántoríthatatlan hívei. Titokban gyűjtenék az aranyat, ha halál is járna érte, mert jobban hisznek benne minden valóságnál: benne, a legendában. Legenda, mert buta, hallgató fémadarab. Nem tudsz belőle táplálkozni, ruházkodni, ha egy diktátor értéktelennek nyilvánítaná. Mégis titokban gyűjtenék, eltűnnék a sanyargatásokat, a halál érte, gyűjtenék, mert hisznek benne — hisznek benne, hogy holnap győzedelmeskedik és mályhában hisznek ebben, a holnap aranygyőzelemben, mint a világdiktátor mai halálos hatalmában. Hisznek az arany holnapjában, mert a legősibb mult áll mögötte, amivel szemben a ma nem számít. Ősi hit ez, a kezdet kezdetéről való: az arany legendája.

Mózes lehozza a Tízparancsot kötetlenül. Ugy találja népét, hogy aranyborjút táncol körül. Legenda? A föld népei Spengler híres könyve szerint pusztulnak. Európa van soron, — mondja Spengler — Mózes. De nézzed Európa népeit: az aranyborjút táncolják körül és a legenda olyannyira élet- és valóságos, olyannyira a valóság legendája, mintha Szinar-hegy és Páris közt nem terülnének el kilométerek ezrei és a két kor közt évezredek. Ime: örök az Arany.

n. p.

Cáfol a CFR:

Nem igaz, hogy bérbeadják a vasutat. Nem igaz, hogy a miniszter és a vezérigazgató összeveszték. A deficitet nem cáfolják

Bukarest, október 13.
Az egész romániai sajtó beszámolt arról, hogy a román államvasutakat a kormány bérbe akarja adni. Arról is terjedelmes tudósítások számoltak be, hogy Valcovici közlekedésügyi miniszter és Jonescu tábornok, a CFR vezérigazgatója között rendkívül ellenséges lett a hivatalos érintkezés tónusa. Ezekkel a hírekkel kapcsolatban a CFR vezérigazgatója hivatalos kommunikációban tartotta szükségesnek leszögezni a következőket: Nem igaz, hogy a kormány bérbe akar-

ja adni az államvasutakat s az sem igaz, hogy Valcovici miniszter és a CFR vezérigazgatója között nyílt ellenségeskedés van. Mert mindössze nézeteltérés uralkodik a miniszter és a vezérigazgató között. A kommuniké persze nem cáfolja meg a CFR deficitjéről szóló híreket. És a deficit óráról-órara, napról-napra, folytonosan növekszik, úgy, hogy ha majd aktuális lenne valamikor a CFR bérbeadása, nem lesz majd, aki ezt a leromlott állami üzemet bérbevegye.

Az erdélyi íások kétségbeesése a pengő-zárlat miatt

A nagyváradi kongresszus a kormány segítséget kéri

Nagyvárad, október 13.
Az erdélyi fatermelő cégek kiküldötti hétfőn délután országos kongresszust tartottak Nagyváradon. A kongresszus tárgya a tűzifa exportörök szindikátusba való tömörülése volt, hogy ezen az uton könnyebben leküzdhetők legyenek azok a nehézségek, amelyek súlyos válsággal fenyegetik a fatermelők és exportörök életlehetőségét.

Foglalkozott a kongresszus a pengőváltás miatti aktuális faipari krízissel is és megállapította, hogy

a pengőtartozások behajthatatlansága miatt az erdélyi faipar igen kellemetlen és igen veszélyes helyzetbe jutott, tekintettel arra, hogy az erdélyi fatermelők szinte száz százalékban Magyar-

országon értékesíthették készleteiket, viszont a magyarországi pengőkiviteli tilalom lehetetlenné teszi az üzletek lebonyolítását.

A kongresszus elhatározta, hogy 12 tagú küldöttséget meneszt Bukarestbe a kereskedelmi minisztériumhoz s rajta keresztül arra kéri a kormányt is, hogy találjon valamilyen módot a pengőtartozások behajtására egyrészt, másrészt a jövőre vonatkozólag a fatermelőkkel rendez menetnek a biztosítására, tekintettel arra, hogy ez úgy Romániának, mint Magyarországnak érdeke. A kongresszus abban a hiszemben küldötte ki a delegációt, hogy a kormány esetleg diplomáciai uton, vagy külön kereskedelmi tárgyalásokkal, meg tudná oldani ezt a sürgős kérdést.

Ismét elaludt a moreni szonda

Belső földomlás oltotta el a tüzet

Bukarest, október 13.
Bukarestbe érkezett telefonjelentés szerint a híres moreni 160. számú petroleum-szonda új meglepetéssel szolgált. Az oltsai munkálatokat vezető mérnökök nyolc napja dolgoznak azon, hogy az egyik korábban megfűtött, de időközben beomlott alagutat a szonda szájához újra kiassák. Az alagútassás célja az lett volna, hogy segítségével dinamitot juttathassanak a szondához a robbantással kíséreljék meg a már amúgyis erősen megrongálódott szonda beontását.

A már egyszer önként elaludt, majd újra kigyulladt szonda azonban nem várta meg, míg a dinamit robban. Ma délelőtt 11 órakor váratlanul föld-

rengésszerű lökések rázták meg az egész környéket. A lökéseket hangos földalatti moraj követte. Ugyanakkor a szonda lángoló szája előbb fekete füstöt okádott, majd egészen elcsendesedett.

A szakértő mérnökök rövidesen megállapították, hogy

valószínűleg földalatti robbanás következtében a szonda szája beomlott s a lezuhanó földtömeg eloltotta a tüzet.

Most a munkások egész tömege dolgozik azon, hogy a kialudt szonda környékén minden földrepedést eltömjenek s így tegyék lehetetlenné, hogy az ellátnak gázok valamitől újra tüzet foghassanak.

STR. REG. CAROL (KAPU-UTCA) No. 3 ASCHER

SERILANA

R.T. BRASSÓ

ROMANIA VEZETŐ
TEXTIL GYÁRAINAK
ELÁRUSÍTÓ HELYE

Nagy választék női- és férfi
szövetekben, valamint selyem
és selyem tricót árunkban!
Gyári árak!

A hajmosás jó,
azonban...

csak „SCHWARZKOPF”-HAJFÉNYPÓR használata által lesz tökéletes hajápolása! Mossa a haját hetenként egyszer „SCHWARZKOPF”-SHAMPOON-EXTRA — val és öblítse utána HAJFÉNYPÓR „SCHWARZKOPF”-HAJFÉNYPÓR haját egészségessé és frissé teszi s azt a csodálatos fényt adja meg, a melyet Ön annyira szeret.

SCHWARZKOPF-EXTRA
az egyedüli Shampoo hajfényporral
KEPVISELET: „PHARMAG”, BRASSÓV

Ma összeül a német birodalmi gyűlés

Berlin, október 13.

Hosszu szünetelés után ma délután összeül a birodalmi gyűlés, amelyen Brüning fogja olvasni az új kormány programját. A megnyitó ülésre nagyszabású biztonsági előkészületeket tettek.

Benes: „Ballelé!”

Prága, október 13.

Benes csehszlovák külügyminiszter tegnap nagy beszédet mondott, amelyen az európai helyzettel foglalkozott. Benes hangoztatta, hogy a világháború óta ilyen válságban nem volt a világ, mint napjainkban. A termelés teljes anarchiája következett be, amelyben mindenki mindenki ellen küzd. Benes odakonkludált, hogy a világpolitika balfelé fog eltávolodni.

Magyarul még az Isten sem kell

Jorga lapja súlyos megrovásban részesített a nagybányai görög-kath. püspököt, mert magyarnyelvű szent-könyveket ajánlott papjainak

Bukarest, október 13.

A kormány felhivatalosa, pontosabban Jorga miniszterelnök lapja, a Neamul Romanesc, mai számában beszédes példáját nyújtja annak, hogyan fogja fel a világháború óta a sokat hangoztatott megértést a kisebbségi magyarsággal szemben. „Így magas főpap nemzetellenes tevékenysége” címen nekitámad Russu Alexandru nagybányai görög-katholikus püspöknek amiatt, mert egy augusztus 31-én kibocsátott pásztorlevelében ajánlani merete egyházmegyéje magyarul tudó papjainak egy magyar római katolikus plebánus predikációs könyvét.

A szóbanforgó pásztorlevelben az új nagybányai görög-katholikus püspök a többek között ezeket írja:

— Örömmel jelezzük a nagyabecsi egyházmegyei papságnak, hogy dr. Bakau Kálmán erzsébetbányai róm. kath. plebánus ur, tekintettel a mai súlyos gazdasági helyzetre, féláron ajánlja lelkésztestvéreinek „Vasárnapi és ünnepi lecke”, „Népies evangéliumok magyarázata” és „Római Katolikus katekizmus” című műveit.

Jorga miniszterelnök ur lapja, a Neamul Romanesc emiatt azzal vádolja a püspököt, hogy nincs tisztában feladatával és nyilván románellenes érzelmei vannak, mert a magyar egyházi irodalmat terjeszti a románság legtöbb idegen befolyásnak kitett területén. Emellett fejére olvassa a püspöknek, hogy ő is azok között volt, akik Ferdinánd király ünnepélyes koronázásán nem jelentek meg, sőt híveiket is távolmaradásra szólították fel. Ezenkívül megverette a görög-katholikus papi reverendát, amennyiben egy időben beöltözött franciskánusnak.

A kormánylap annak a bizakodásának ad kifejezést, hogy Russu püspök felebbvalói oda fognak hatni, hogy ne becsmerelhesse tovább magas állásában a román érzelmeiket.

És mindez azért történik, mert a püspök magyarnyelvű egyházi iratokat is ajánlani papjainak...

Tözsde
1931. október 13.

Zürich (nyitás): Berlin 117.50, Amsterdam 206 és egyenget, Newyork 509 és háromnegyed, London 1970, Páris 2008 és háromnegyed, Milánó 2625, Prága 1510, Budapest 9002.50, Belgrád 903, Bukarest 305, Varsó 57.10, Bécs —.

3 OLDAL

OKTÓBER 15.

Minden dohányzónak
fehér fogat,
tisztá lefelelet:

PEBECO

toqpaszta biztosit.

Kina — hadüzenet előtt

Tokio, október -13.

A japán minisztertanács ma visszautasította a Népszövetség és az Egyesült Államok közbelépését a Kínával támadt konfliktusa ügyében, kijelentve, hogy ez Kínának és Japánnak magánügye, amelyet egymás között kell megoldaniuk.

Csang-Kai-Sek, a kínai köztársaság elnöke ezzel szemben egy tegnapi tartott népgyűlésen azt hangoztatta, hogy amennyiben a Népszövetség nem szolgáltat elégtételt Kínának, úgy felétlenül háborút üzen Japánnak. Az elnök ötezer főnyi tömeg előtt beszélt, amely lelkesen tüntetett a háború mellett.

Írásban kötelezte magát Nagyvárad jelenlegi polgármestere, hogy ősszel átadja helyét

A váltó lejárt, viszont a jogutódot, aki Jorga közeli rokona, még a tanácsból is kizárták

Nagyvárad, október 13.

Nagyváradon a polgármesteri széket, mióta a Jorga-kormány van uralmon, dr. Sofronie Georg jogtanár, jelenleg kamarai képviselő tölti be. A fiatal jogtanár működésével igyekszik a város minden rétegében szimpátiákat kelteni és állása, melyet a városházán elfoglalt, nem is ezen a réven került krízis elé. (Bár ugyan a közönség véleménye ritkán szokott fontos lenni a kormányhatalomnak.)

A váradi polgármesteri szék körül ugyanis most furcsa bonyodalmak vannak keletkezében. Még ez év tavaszán történt, hogy a Monitorul Oficial egészen váratlanul névsort közölt, amely a nagyváradi városház ujonnan kinevezett urainak a nevét tartalmazta. Ez annál is inkább meglepetést kelthetett, mert még nem rég nevezte ki Jorga az előző garnitúrát s ezek fel sem melegek pozíció-

ikban. De különös volt a Monitorul névsora azért is, mert

polgármesternek Jorga legfőbb pártmber dr. Sofronie helyébe az averescanus Tulbure Györgyöt nevezték meg.

A hivatalos hír mindazonáltal, hogy már történtek olyan csodák, hogy sohasem váltódtak be, csak azért látszott planzibilisnak, mert Tulbure felesége révén rokonság fűzi Jorga miniszterelnökhöz. Tulbure György, aki különben Averescu alatt már volt, most még sem lett Nagyvárad polgármestere; bár a kinevezése erről szól, csak a tanácsban foglalt helyet. Mint az ideiglenes tanács egyik agilis tagja kezdte meg működését Tulbure György, de azzal a tudattal, hogy

ősszel, amikor megkezdődik a kamarai ülésszak, átveszi dr. Sofronietől a polgármesteri széket.

Megpróbálok kétmilliót biztosan elhelyezni

★

Lengyel Menyhértnek volt a napokban egy rendkívül érdekes cikke arról, hogy a pénz, — mint egy ijedt, meghajszolt őz, — hogyan keres magának buvóhelyet. A „Tajfun” írójáról általában tisztázni szeretnénk valamit. Egyszer ott voltam egy irodában, ahová neki is nemsokára érkeznie kellett. Mellette egy nő és egy fiatalember várakozott, akik angolul beszéltek egymással. Egyszer csak nyílik az ajtó és belép Lengyel Menyhért. Ekkor hallom, hogy mellettem a nő azt sugja a férfinak az előttük elhaladó Lengyelre intve:

— A világ leghetesebb embere.

A háború idején valutacsempészésért feltartóztatták a német határon. Meg az a szerencsétlensége még, hogy úgy is néz ki, mint egy kövér ügynök.

Pedig, — nem megyek tulzásba, — talán a legmélyebben gondolkodó írók egyike, akinek az „Egyszerű gondolatok” című könyve és életének folyásáról és kezdő szinműiről pályájáról a Nyugatban közzétett memoárjai egy csodálatos agyvelőnek a termékei.

Most, hogy így megnyugtattam vele kapcsolatban a lelkiismeretemet és eltakarítottam utjából néhány lelkiismeretlen merénylőnek a torlasztát, — mehetek tovább ahhoz az ismerősömhöz, aki rendkívül gazdag ember és aki vel mostanában találkoztam, hosszú idő után. Csupa aggodalomban találtam. A pénz! A pénz! A pénz! — hogy nem tudom-e, hogy azzal mi lesz. Teljesen beavatott gondjaiba, megüstelt bizalmával.

— Hát mennyi pénze van tulajdonképpen, — kérdeztem tőle.

— Kétmillió... mi-mil-lió... — És fűrésze, valami nagyon okos és rögtöni megoldást adó tanácsot várva néz rám. Idősebb, kicsit reszketős ember.

A vállamat vonom. Mit tudom én!

— Megpróbáltam elosztani, — azt mondja a fülemhez hajolva, — úgy, hogy félmillióért veszek itthon egy házat, mit gondolsz, az jó? Mégis, — épület, mi? Az csak megmarad, akármi lesz.

Bólogatok és arra gondolok, hogy, — ha a szívenem fekszen, — csakugyan ajánlanám neki, mert legalább a lakása, az otthona meglesz, bármi is történjék. Bármi! Ugyan! Az se biztos.

— De ez egy marhaság, bátyám, — kiáltok rá és érzem, hogy nyers vagyok, — hát maga most pontosan akarja tudni, hogy mi lesz 1930-ban, 1931-ben és 1933-ban, sőt még tovább is? Hát ha ezt valaki tudná, azt feláldozná azonnal valahová, hogy mindenütt lássák, a lábához gyülekezzenek, nemcsak maga, érti, hanem az angol király, meg Einstein, meg Mussolini, meg mindenki és szájatva hallgatná. Tudja maga, mit mondott Wells legutóbb? Hogy 1934-ben újra szilára talaj fog az emberiség lába alá kerülni. Semmi többet nem mondott. Most ebből következtesen. Következtesen külön az „ujrabból”, külön az „1934”-ből és külön abból, ami a kettő között van.

— Szóval ne vegyek itt házat? — kérdi megve. — Hát akkor hol vegyek?

— Házat azt vegyen, — mondom, — mindenképpen.

— Na jó, de még marad másfélmillióm. — Ezt olyan kétségbeeséssel mondta, ezt a más félmilliót, ami marad, hogy már nekem is főtt kezdett a fejem. Az ördögbe is, ezzel csakugyan mit csináljunk! Most már önmagáért érdekelt a dolog, nem az ő egyéni szempontjából, hanem általában, — hogy hová lehet befektetni másfélmilliót, amit az ember munkával gyűjtött. — Mert ez munkás-ember volt, nem hiszem, hogy becsstelen haszonra dolgo-

zott volna, egyszerűen csak gyűjtött, harminc-negyvenéven keresztül.

Dülföngőző hangon sipítja a dobhártyámba: — Vegyek idegen valutát? De melyiket? Sorra vesszük a valutákat, végül is abban állapodunk meg, hogy hollandi forintot, francia frankot, lírát és egy kevés dollárt vegyen vagona részleteiért.

Papirbankjegyben? — suttogja és megnyomja az asztal alatt a lábamat. — Vagy érceben? — Hát érceben nem tud annyit venni, — mondom. De mindenesetre igyekezzék aranypénzeket összevenni, meg ezüstöt, amennyire lehet.

Ara-nya-at...? — azt mondja és megindul a hangja és az egész teste. — De hiszen az arany...

No ja. Hát mit csináljunk. Mindenesetre nem kell azt olyan tragikusan venni, mondom, azt, hogy az arany úgy máról-holnapra elveszti az értékét, illetve, hogy nem ez lesz a bankjegyek fedezete többé. Ez még csak inkább elméleti dolog. — És, hogy igaz-e, hogy a „munkával” fogják helyettesíteni és hogy az hogy lesz? — Ne izguljon, — nyugtatom meg, — ehhez elsősorban idő kell és a dolog még koránt sincs ennyire tisztázva.

Most mondjuk, hogy megvettem. — Kitaláljuk a két arca: — Ho-ová te-egyet...? Az ördögbe is, csakugyan hová tegye. A fene egye meg, miért kellett nekem ideülni mellé. És szerencsétlenségemre azt hiszi, hogy én okos fiú vagyok, holott nekem csak fantáziám van.

Tegye a párnája alá, — vetem oda dühösen.

Minden este? — (Ezt a legkomolyabban kérdezte. Kedvem volna azt felelni rá, hogy — nem, csak minden második este.) — Na és... nappal?

Nappal be kell ágyazni, — mondom, de mindjárt kacagok, hogy jelezsem, hogy ez komolytalan.

De igazán — könyörög és néz rám. —

Megalakult az új bolgár kormány

Szófia, október hó 13.

Tegnap röviden közöltük, hogy Malinoff bolgár miniszterelnök az uralkodónál bejelentette lemondását. Malinoff a távirati jelentések szerint egészségi okok miatt távozott helyéről. Az uralkodó elfogadta lemondását és Musanoff eddigi külügyminisztert bízta meg az új kabinet megalakításával. Musanoff a régi Malinoff-kormányt azonnal átalakította, olyanformán, hogy a külügyi tárca vezetését maga vette át, a belügyi tárcát Girginoff volt pénzügyminiszterre bízta és

nácsból, nemhogy polgármester lett volna belőle.

Természetesen a kulisszák mögött most nagyban folyik a harc, amelyben nem tudni, ki kerül ki győztesen. Dr. Sofronie jogtanár-e, aki már nem tarthatja magára nézve kötelezőnek a tavaszi váltót, hiszen Tulbure a tanácsból is ki maradt. Már pedig a polgármesteri állást csak az töltheti be, aki egyuttal tanács tag is. Vagy pedig Tulburenak fog sikerülni behajtani azt a morális követelmést, amely egyrészt egy adott írásmásrészről a Jorgához fűződő rokoni kapcsolatokra épül.

Hogy a közönség esetleg egy harmadik jelöltet óhajtana, ugyan kérem — kinek fontos az.

Három hónappal meghosszabbította német hiteleket a Nemzetközi Fizetések Bankja

Anglia az osztrák hitelek meghosszabbítás ellen

Berlin, október hó 13.

Illetékes helyről jelentik, hogy a Nemzetközi Fizetések Bankjának igazgatótanácsa elhatározta, hogy

a bank részéről a Német Birodalmi Banknak nyújtott hiteleket három hónappal meghosszabbítja.

Az igazgatótanács egyidejűleg összekötetésbe lépett a Francia Bankkal, az Angol Bankkal, valamint a Federal Reserve Bankkal, amelyeket arra kér, hogy ugyancsak hosszabbítsák meg hasonló időre a Német Birodalmi Banknak nyuj-

tott hiteleket.

Ugyanekkor tárgyalta a Nemzetközi Fizetések Bankjának igazgatótanácsa Ausztriának nyújtott hitelek kérdésénél az angol delegátus meglepetészerűen bejelentette, hogy

Anglia az Ausztriának nyújtott száz millió schilling hitel ráeső részét nem hosszabbítja meg.

Az Osztrák Nemzeti Bank megbízásából dr. Juch Párisba utazott, hogy a Francia Bankkal tárgyaljon a hitel angol részének pótlásáról.

a megüresedett pénzügyi tárcát Stefanoffal, a kamara elnökével töltötte be. A Malinoff-kormány többi tagjai megtartották tárcájukat.

Finnországban is kimondták az aranystandard megszüntetését

Helsinki, október hó 13.

Hétfőn kimondták a finnországi aranystandard megszüntetését, egybe felemlték a kamatlábak kilenc százalékosra. Ugyanekkor a kormány engedélyezte a valutakereskedelmet, mire a deviza huszonöt százalékkal emelkedtek.

Komolyan...

Megfogom a kezét:

— Hát drága bátyám, becsületlenül nem tudom.

— Tegyen bankba?... — nyüszköl. — Melyikbe...?

Mit beszéljek sokat? Másfél óráig rágódta, ratja és nem tudunk semmi okosat kiáltani. Végre filozófiai magasságba emelkedtem, álltam az asztaltól és ünnepélyesen azt mondtam neki:

— Uram, teljesen átgondolva a helyzetet csak egyet ajánlhatok. Ne vegyen semmi. Hány éves maga? Hatvan. Nahát kérem! Fejtse azt a kétmilliót, érti? A legsürgősebb! Tegyen ragyogó utazásokat, nézzen meg minden csodálatos látványt, ami csak van a világon, legyen könnyelmű, friss, szabadítsa szellemét a tépelődések alól és, ha aztán minden pénze elfogyott, akkor üljön fel utóljára egy repülőgépre és úgy, ahogy Lenin bankár, egy szép, szabad lendülettel ugorjon fejest valamelyik tengerbe.

Ott hagytam. Az ajtóból még visszapillanttam, láttam, hogy még gyűröttebb lett a homlok. Most már az én ajánlatom is töpregett.

Benamy Sándor

REDOUTE MOZGÓ BRASSÓ

Telet. 145

MA, KEDDEN

RAMON NOVARO

saiát rendezésű filmje a

Szevillai énekes

A bécsi színtársulat előadásai miatt naponta csak 2 előadás d. u 5 és 7 órakor.

Következő műsorunk

„Delencei kaland”

(LIEBESEXPRESS)

Használjon csak

DIAMOND

boroiva-pengét

OKTÓBER 15

NIPPON FIAI

Mi lehet a japán-kinai
konfliktus következménye?

MANDZSURIÁBAN

Bukarest, október 13.
Rendkívüli ülészakarra gyűlt ma egybe a Népszövetség tanácsa, hogy most már az eddiginél határozottabb formában foglaljon állást és keresen megoldást a fenygetően kielestedt japán-kinai háborus konfliktus ügyében. S a probléma súlyosságát egymagában az a tény is bizonyítja, hogy ebben a rendkívüli tanácskozásban személyesen vesz részt úgy Brit- és francia, mint Reading lord angol külügyminiszter, aki a szeptemberi közgyűlésről és munkálataiból hiányzott.

Ezzel egyidejűleg Washington, illetőleg Stimson, az USA külügyminisztere is közbelép a nankingi központi kínai kormány mellett Japán makacs mandzsuriai térfoglalásával szemben, amely jóval meghaladja az elnézhető méreteket. Japán ugyanis alattvalói személy- és vagyonbiztonságának a védelme ürügyével nyíltan végleg rá akarja tenni a kezét Mandzsuriára legértékesebb déli felére, akár a közvetlen megszállás, akár pedig a hatalmas ország rész önállóságának a kiküldetése révén. Mukdent a japán helyőrség uralja, Csang Hszü-liang marsallnak és tartományi kormányának, amely együttműködik Csang Káj-sek nankingi nacionalista kormányával, el kellett menekülnie. A japán csapatok, amelyek eddig csak a Közép-Mandzsuriában levő Csangcsuntól Port-Arthurig húzó japán koncessziós területen teljesítették szolgálatot, az utóbbi hetekben felnyomultak egészen a Sungari-folyó környékéig, Harbin alá, ahol az orosz befolyás határa húzódik.

A kínai kormány a jelek szerint bizik pártfogóiban, elsősorban az Amerikai Egyesült Államokban, aztán a Népszövetségben képviselt angol és francia értekek hatásában s ezért hirtelen nem szállt szembe a japán hódítással, holott két évvel ezelőtt felvette a harcot a megrior szovjet hadsereggel. Japán keményebb dió.

Vajon sor kerül-e a kimondott formális háborúra Japán és Kína között?

Minden valószínűség mellett szól, hogy nem. Japán most is, mint már annyiszor, jól választotta meg az időpontot szükség-szerű és ugyyszólván feltartóztathatatlan imperialista terjeszkedés új etappjához. A nankingi ugynevezett központi kínai kormány még mindig gyenge s a többi érdekelt hatalom sem tud most, a sorsdöntő pálság közepette, ugyanazzal az eréllyel fellépni, mint régebben.

A Népszövetség alighanem ez alkalommal is a Kellogg-paktumra fogja felhívni Japán figyelmét, amint az 1929-beli orosz-kinai konfliktus esetében tette, — hatástalanul. Japán akkor sem helyeselte, elhamarkodottnak minősítette a paktummal való fenygetőzést, a szovjet pedig — mint emlékeztetés — erősen visszautasította a beavatkozást azon az alapon, hogy közvetlenül tárgyal Kínával. S végül Amerika is takarodott fűt.

Most sem igen lehet erősebb nyomást várni Japánra a tulajdonképpeni kínai érdekek védelmében. Számos jel mutat ugyanis egyfelől arra, hogy a Szovjetszövetség és Japán közötti megegyezés áll fenn az észak-kinai befolyás megosztása tekintetében. A szovjet nem áll utjába annak, hogy Japán katonailag és politikailag is gyarmatává tegye Mandzsuriát déli felét, ha nem érinti az északi orosz érdekszférát és Mongoliát, amely ma már egészen a szovjet befolyása alatt álló népköztársaság. A megegyezésre mutat az is, hogy Japán nem tiltakozott két évvel ezelőtt, amikor a szovjet az orosz-kinai konfliktus elintézéséekppen többek között palóssággal annektálta Észak-Mandzsuriának azt a részét, amely a Nagy-Khingan-hegység és a régi orosz-kinai határ között fekszik, noha ez a terület nem kevesebb 466 ezer négyzetkilométernél.

Az adott nemzetközi helyzetben ennél fogva Japánnak legfőképpen Amerikától kell tartania, amely szintén imperialista érdekből támogatja a kínai kormányt, hogy ezen a réven minél szélesebb befolyást szerezzen a mennyei birodalomban, a Csendes-óceánnak e leghatalmasabb piacán. A japán terjeszkedés ma mindezekelőtt az USA-nak fáj s vele együtt az angoloknak, akik a Csendes-óceánt uralják.

Visszont Amerika is benne van abban a nagy konzorciumban, amely a világhábo-

ru befejeztével, 1920 májusában alakult meg Japán, Anglia és Franciaország részvételével Kína pénzelésére. Sőt, ebben a pénzcsoportban az amerikai Morgan-csoport a hangadó. Ha Japán engedményeket tesz pénzügyi vonatkozásokban és Kína kizsákmányolásának más terein elősegíti az amerikai terjeszkedést, úgy bizonyára Washington is megszeli.

Ezek szerint mindenekelőtt Japán és Amerika megegyezésén fog mulni a mandzsuriai kérdés újabb tisztázása. A háboru alatt ugyanis ők vették át a vezető szerepet Kínában s Anglia, amely 1902-től szövetségben volt Japánnal az orosz előretörés ellen, visszahátrált. A háboru után felmondta a szövetséget és egy frontba állott Amerikával a japán terjeszkedés fekezésére.

Kína tehát máris számolhat Mandzsuriára elvesztésével, amelynek kétségtelenül ugyanaz lesz a sorsa, mint Koreának. A rapaszul megrendezett függetlenségi mozgalommal, amely már 1916 óta ismételt kiújult, Japán megszerzi magának ezt a legdusabb kínai tartományt is. Addig követelte Mandzsuriában a „nyitott ajtó” politikáját, amíg megothette a lábát s

most tót módjára mindenkit kiver a házból.

„Harcolj együtt az egyik külföldi ördöggel a másik ellen”, ez Kína hagyományos diplomáciai jelmondata, kiegészítve néha a következő, még bölcsebb irányelvvel: „Tartsd sakkban szomszédodat, azokkal barátkozza, akik messzebb laknak”. Csang Káj-sek diktatórikus nacionalista kormánya is igyekszik ehhez tartani magát, amikor Amerika, meg a Népszövetség kegyeit keresi ének ita, de a külföldi ördögök lényegében ugyanazt akarják s nem sokat ér a velük való pakolás. Ha mégis hajba-kapnak most Mandzsuriá miatt, annak nem sok hasznát fogja látni a mennyei birodalom négy-százötven milliós népe, amely milliószámra pusztul mostanában.

Bármint alakuljon is azonban a továbbiakban a japán-kinai háboru, akár be-leanatkozik a többi érdekelt hatalom, akár nem, a Távol-Keleten ugyanolyan új korszak nyílik meg, mint az 1894-95-ös első japán-kinai, vagy az 1904-5-ös orosz-japán háboru után. A Felkelő Nap országa, amely csak 1868-ban vette át az európai civilizációt s ezzel alig egy fél évszázad alatt nagyhatalommá nőtte ki magát, újra hétférföldes lépést tesz a sárga hegemonia felé. S ha komolyan utjába akarnak állni szivós terjeszkedésének, Szovjetországnak, vagy Amerikának, új világháborúra ébredhetünk az ellentéteknek abban a bonyolult kereszteződésben és összefüggésben, amely a jelenlegi világhelyzetet jellemzi.

KÖRÖSI SANDOR

Hajsza Boila ellen, de a magyar nyugdíjasok fognak szenvedni

20 ezer elintézett nyugdíjügyet vizsgál felül a pénzügyminisztérium

Bukarest október 13.

Ime, ilyesmire is van ráérő ideje a pénzügyminisztériumnak! Egy héttel ezelőtt ráírt a nyugdíjközpontra, hogy gyűjtsék össze és terjesszék be felülvizsgálatra mindazokat az aktákat, amelyeket a Boila Romulus igazgatósága alatt intéztek el s amelynek nyomán sokan, különösen pedig a régi, esküt nem tett magyar tisztviselők, nyugdíjat kaptak.

A nyugdíjközpon tiz napi haladékokért kért, hogy a kérdéses aktákat összegyűjtse. Ez a tiz nap csütörtökre telik le. Csütörtökre tehát a pénzügyminiszter utasítására Procopiu pénzügyminisztériumi vezérfelügyelő jelentkezni fog annak a körülbelül 20 ezer nyugdíjasnak az aktáiért, akiknek a nyugdíj-ügyét a Boila-rezsím elintézte.

Kiszivárgott hírek szerint a pénzügyminisztérium Boila Romulus ellen akar adatokat gyűjteni.

Az a vád mertült fel ugyanis, hogy a nyugdíjközpon volt igazgatója olyanoknak is folyósította volna a nyugdíjat, akiknek erre semmi jogcímük nem volt. A 20 ezer elintézett nyugdíjügynél ugyanis számosan szerepelnek olyan románok is, akik a nemzeti parasztpárt uralmától várták sorsuk jobbrafordulását.

Az ugyanis nem lehet vitás, hogy amennyiben valóban részesültek olyanok is nyugdíjban, akiknek erre joguk nem volt, úgy ezek között nincs egyetlen magyar sem.

A magyaroknak még Boila sem osztogatta olyan könnyen a nyugdíjat, hiszen a régi magyar tisztviselők benyújtott kérvényeinek hetven százaléka még ma sincs elintézve.

Az viszont egyáltalában nem lehetetlen, hogy a látszólag Boila ellen indított vizsgálatnak újra csak a magyar nyugdíjasok iszszak meg a levét.

Bázelbe hívják a jegybankok igazgatóit

Bázel, október 13.

A Nemzetközi Fizetések Bankjának igazgatótanácsa elhatározta, hogy konferenciára hívja össze mindazon államok jegybankjainak igazgatóit, amelyekben devizakorlátozásokat léptettek életbe az utóbbi időben. Egyidejűleg elhatározta az igazgatótanács, hogy a Jugoszláviának nyújtott három millió dolláros kölcsön rácső egymillió dolláros részletét három hónappal meghosszabbítja.

JELENET A VILÁGSZINPADRÓL

A világgazdaság fuldoklik, miközben a főszereplők kórusban ordítják: Mentsük meg őt! Mentsük meg őt... Mentsük meg

TEKINTSE MEG A BUKARESTI ŐSZI MINTAVÁSÁRT

ahol az őszi és téli idény ős-
szes áruit jelentékenyen leszá-
lított árakon szerezheti be.

50%

KEDVEZMÉNY A RO- MÁN VASUTAKON!!

A Bukarestbe érkezők őriz-
zék meg vasuti jegyeiket, a ki-
állítás megtekintése után pedig
láttaoztassák azt a kiállításon
levő Luna Parki vasuti irodá-
ban, ahol egy igazolványt fog-
nak kapni, amelynek alapján
indulási állomásukra vissza-
utazhatnak

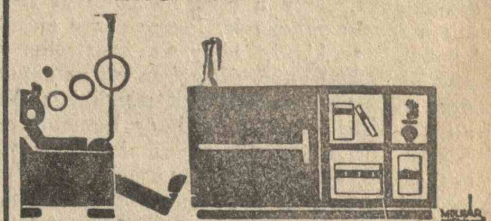
ANÉLKÜL, HOGY A VISSZAUTAZÁSHOZ JEGYET KELLENE VÁLTANIOK

Ezen kedvezmény az egye-
dül, amely teljesen
ingyenes visszautá-
zást biztosít és 1931.
évi október egész havában ér-
vényes.

Használja fel ezt az alkalmat

A FŐVÁROS MEGTEKINTÉSÉRE!

HA BUTOR LEGYEN

SZEKELY & RÉTI BUTORGYÁRÁBÓL MAROSVÁSÁRHELY BUKAREST

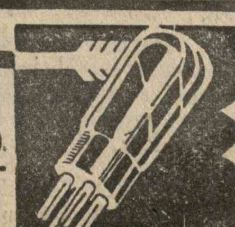
MOTTO:
ELSŐKÉZBŐL — A LEGJOBBAT — LEGOLCSÓB-
BAN, KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEKKEL.

HASZNÁLJON
RADIÓJÁHOZ
KIZÁRÓLAG

VALVO

LÁMPÁT
AMELY TÖKÉLETES
VISSZAADÁST BIZTOSÍT

OKTÓBER 15.

Hírek

Irni kell róla

Közel fél óra agonizál a világ. Al-
lamférfiak jönnek-mennek, pénzügyi
szaktekinetiek tanácskoznak éjjel-
nappal, gazdasági orakulumok török a
fejük, miképpen lehetne kiemelni a
világot abból a kátyúból, amibe a négy-
éves háború zökkenetileg, közben őt hely-
en is háboruszkodnak, százezrek hal-
nak éhen s mialatt mindez történik, mi-
alatt csupa sirás, jajszó, kétség, segítsé-
gkérés az egész világ, az alatt a világ-
városok egymásután építik a hatalmas-
ságnál hatalmasabb és minden kénye-
lemmel berendezett üdülőket, kórház-
akat, szanatóriumokat és szállodákat —
a kutyáknak.

Londoni jelentés szerint Chicágóban
75.000 dollár költséggel kutyaszállodát
építettek, összesen 350 szobával s a
szállodának a napokban történt meg az
ünnepélyes megnyitása. Az első eme-
leten ragyogóan berendezett fürdőszo-
bák és meleg zuhanyok állnak a kutyák
rendelkezésére. A megnyitást követő la-
komán Czermák főpolgármester nagy
beszédet mondott az állatvédelemről
és kijelentette, reméli, a szálloda becsü-
letet hoz majd Chicagó városára.

Nem tudjuk, hogy a jelenlevők ho-
gyan fogadták az ünnepi beszédet, va-
lószerűnek tartjuk azonban, hogy kitör-
t a piharos lelkesedéssel ünnepelték
a főpolgármester urat. A kutyák dolgát
tehát lassankint rendbehozzák az egész
világban.

A kutyák ma már mindenütt, helye-
sebben a legtöbb helyen selyempapla-
nos ágyban alszanak, olyan kényelem-
ben és bőségben élnek, annyi szeretet
övezi őket, aminek a felépel is már rég
meg lehetett volna menteni az egész
emberiséget és rég meg lehetett volna
oldani minden gazdasági válságot. No
de hát a kutya nem ember! A kutyák
megérdemlik, hogy törődjünk velük. Az
új ember, a huszadik század embere,
szeret minden tárgyat, minden dolgot s
minden élőlényt, csak egyetlen valakit
nem, az — embert.

— KINEVEZTÉK A KOLOZSVÁRI OPERA
ÚJ IGAZGATÓJÁT. Temesvárról jelentik: A
Kolozsvári román opera igazgatójává Dragoi
Sabint, a temesvári zeneiskola igazgatóját ne-
vezték ki. Dragoi Sabin, bár még csak har-
minckétéves, több operát írt már, amelyek
közül néhányat szép sikerrel adtak elő.

— DRAMA A BÉGA PARTJÁN. Temesvár-
ról jelentik: Az éjszaka folyamán Tonica Jó-
zsef huszonhét éves fiatalember, hogy vadhá-
zastársától, Róza Zsófiától, akit már nagyon
megunt, megszabaduljon, kicsalta a Béga
partjára. A fiatalember ott a parton vesze-
kedni kezdett a lánnal, majd, mintha csak
felháborodásában ténne, nagyot lödött a lá-
nyon, aki azonban esteben még belekapaszkodott
a fiu kabátjába, úgy, hogy mindketen
belezuhantak a Bégába. Ott folyt tovább
a küzdelem, a fiu mindenesetre szabadult
ki a nőtől, hogy uszva, egyedül megmen-
tülhessen. A sikoltozásra figyelmes lett né-
hány járókelő és mindkettőt kimentették a
Bégából. Tonica József ellen megindították az
eljárást, gyilkosság kísérlete miatt.

— SZALONTAI HIREK. Tudósítónk jelen-
ti: A Szalontához közeli Cséffa községben
egy parasztagazda vasvílváll támadt a nála
végrehajtott eszközök ügyvédre és bírósági
közvekre. — Grünstein Mór 68 éves vasuti
pénzbevitő gyógyíthatatlan betegsége miatt
a Kőrösbe ugrott. Az ügyesség megadta a te-
metési engedélyt.

— FAGYASZTOTT HUS ÉS LAPBETIL-
TÁS. Temesvárról jelentik: Tegnap Temesvá-
ron tartózkodott Radián Sándor, a Jorga-kor-
mány földművelésügyi alminisztere, aki je-
lenleg mezőgazdasági tanulmányokat végez
az országban. Az alminiszter kijelentette tu-
dósítónknak, hogy a cseh kormányval sike-
rült a román gabona bevitelére nézve megál-
lapodni, ezenkívül, hogy az Ausztriába és
más államokba exportált gabonáért az expor-
tőrök rövidesen hozzájutnak pénzükhöz. Vé-
gül azt a kijelentést tette, hogy Románia rö-
videsen berendezkedik amerikai méretű va-
sár- és fagyaszott hús exportálására. A te-
mesvári lapbetiltásokra vonatkozólag Radián
alminiszter azt a meglepő nyilatkozatot tette,
hogy a „Vestul” betiltását helyesli, miután ez
a lap, a gazdasági válság tetőpontján, a nem-
zeti egység megbontását készítette elő.

Fürdőszoba-

berendezési cikkek, gáz és for-
csók állandóan raktáron.
„Armatura” r. t. Fiók cégnél
Brassó, Malom-u. 1. (Kut-u. sarok).

— BETÖRESEK A FALVAKBAN. A oros-
sói ügyészségre több vidéki csendőreljén-
t érkezett, amelynek mindennek betörésről szá-
mol be. Rozsnyó községben Joan Reuer ke-
reskedő üzletét teljesen kifosztották, harminc
ezer lej értékű árut vittek magukkal a betör-
ők. — Földváron Eitel Márton gazdálkodó-
tól több, mint tízezer lej értékű holmit vittek
el a múlt éjszaka folyamán. — Törösváron
Boos Györgytől, amíg templomba ment, hu-
szonkétezer lej készpénzt lopták el. A nyo-
mozás minden esetben megindult.

— CSEKÉLY KÉSÉS. Temesvárról jelen-
tik: Érdekes levelet kézbesített ma a pósta Roos
Péter volt osztrák—magyar hadseregbeli ka-
pitánynak. Roos 1916-ban az Lonszónál egy
katonai bravurteljesítményt vitt végbe, ami-
ért annak idején a Mária Terézia-rendre ter-
jesztették fel. A ma érkezett levél azt tudat-
ja Bécsből, hogy az előterjesztést elfogadták,
és a Mária Terézia-renddel együtt Roos ezen-
tul a bárói címet is használhatja. A levelet
Portolo vezérkari tábornok, a Mária Terézia-
rend kancellárja írta alá.

— HIRESSÉGEK FÜRDŐVIZE PA-
LACKOKBAN. A gyűjtés szenvedélye
valósággal tombol a mai időkben. A
gyűjtési szenvedély tetejét jelenti bi-
zonyára annak a francia különcnek az
esete, aki gondosan osztályozott palack-
okba gyűjti a — fürdővizet, amelyet
híres személyiségek használtak. Ennek
a palack-gyűjteménynek legritkább
kincse valószínűleg az, amelyben XII.
Lajos francia király fürdővize van, azé
a királyé, akiről azt mondja a történe-
lem, hogy életében csak egyszer für-
dött.

— A török miniszterek budapesti láto-
gatása. Budapestről jelentik: Izmet pa-
sa török miniszterelnök és Rusdi bej
külgügyminiszter hétfőn délután a ma-
gyar külgügyminiszteriumban hosszasan
tanácskoztak Károlyi Gyula gróf mi-
niszterelnökkel és Walko Lajos külgü-
gyminiszterrel. A megbeszélésen részt vett
Behidzs bej budapesti török követ és
Tahy László washingtoni magyar követ
is. A tárgyalásokról kiadott hivatalos
kommüniké szerint Törökországot és Ma-
gyarországot szilárd barátság köti ös-
sze, amely tökéletesen megfelel a gazda-
sági és politikai érdekeknek, s egyben
fontos tényezője a világbékének és az
általános gazdasági nyugalomnak. A két
ország barátsága erős támasza az őszinte
béképolitikának. Hétfőn este Károlyi
miniszterelnök látta vendégül a török
minisztereket, akiket pohárköszöntőjé-
ben meleghangú beszédben üdvözölt. A
beszédre Izmet pása válaszlát, szívélye-
sen üdvözölte a magyar államférfiakat.

★ WIZO ELŐADÁS. Szerdán, október hó
14-én este fél 9 órakor a brassói zsidó ka-
szinó helyiségében, (Alsó Villa-utca 2.), dr.
Deutsch Ernő főbbi előadást tart, melyre
m. t. hirtörőseinket és családtagjainkat tisz-
telettel meghívjuk. — A WIZO vezetősége. (e)

— Elfogták a nagyváradi rendőr gyil-
kosát. Nagyváradról jelentik: Az elmúlt
hét folyamán Nagyvárad egyik külvá-
rosában véres gyilkosság történt. Pantele
Ilie rendőrmestert ismeretlen tettes az
egyik külvárosi kis kocsmá közelében
leszurta. Az őrmester rövidesen kiszen-
vedett, a vérbe fagyott holttestet csak
később találták meg a járókelők. A be-
vezetett nyomozás napokig nem hozott
semm eredményt, míg most a rendőrség
besugár nyomán elfogta a tettest
Mocan János mészároslegény személyé-
ben. Mocan teljes beismerésben van s a
véres éjszaka történetét a következőké-
ppen adja elő: A gyilkosság estéjén Pan-
tele Ilie ugyanabban a kocsmában mu-
latozott Olag Mihály nevű barátjával, a
hol ő is megvacsorázott Rostas P. György
munkanélküli barátja társaságában. Az
őrmester nagyon részeg volt s kötekedni
kezdett Barátját, Rostas P. Györgyöt le-
igazoltatta, őt pedig az összeszólalkozás
miatt megpofozta. Amiatti dühükben az-
tán megvárták a teljesen részeg őrmes-
tert az utcán és leszúrták. Mocan vallo-
mása szerint Rostas, aki tulajdonképpen
a halálós szurást ejtette, Magyarországra
szökött.

— Időjárásjelentés. Budapestről táv-
iratozzák: A Meteorológiai Intézet jelen-
tése szerint nappal továbbra is derült
idő várható, reggeli párával.

— Német színház Brassóban. A bécsi
Johann Strauss-színház tagjaiból alakult
operettegyüttes hétfőn este kezdte meg
vendégjátékait a Redouthan, Ábrahám
Pálnak, a világhírűvé vált budapesti
komponistának Viktória című operettjé-
vel. A zsufolásig megtelt nézőtér nagy
tetszéssel fogadta az előadást s a szerep-
előket lelkes tapssal üdvözölte a hatáso-
sabb jelenetek után és a felvonások vé-
gén.

— Amerikába utazott Bethlen István-
né. Budapestről jelentik: Gróf Bethlen
Margit, a volt magyar miniszterelnök fe-
lesége, szombaton elindult az Egyesült
Államokba, ahol felolvasásokat fog tar-
tani.

★ TANCOKTATÁS. E. Zápertian et I. S.
Rónay tánciskolájában, Brassó, Kapu-utca 19.
(Fleischer-pince ujonnan átalakított termé-
ben), kurzusok október 15-én kezdődnek. (e)

— AKI SZENZACIONAJHASZAS-
BÓL GYILKOL. Hat évi hajsza után az
amerikai rendőrségnek sikerült New-
Jersey egy szegényes niskójában egy
egészen különleges gyilkost letartóztat-
ni. A fogoly jómódú családból száma-
zik, egyetemet végzett és az amerikai
repülőszolgálat tagja is volt. 1925-ben
meggyilkolt egy taxisoffort s aztán
megszökött. Az összes világreszekben ke-
resték, de hiába. Most aztán kiderült,
hogy a gyilkos Newyork környékén
rejtőzködött az egész idő alatt. A gyil-
kos azt vallja, hogy csak azért követte
el tetteit, hogy láthassa, vajon képes-e
palakit az életétől megfosztani?

★ WALTER SCHLANDT BRASSOI ZON-
GORAESTÉLYE. A brassói zenekonzer-
vatórium tanára, Walter Schlandt, a szimpatikus
zongoraművész, akit a brassói közönség ko-
rábbi szerepléseiből kifolyólag már jól ismer,
október 15-én, csütörtökön este 8 órakor tar-
ti zongoraestélyt a Honterus gimnázium au-
lájában. Érdekes és tartalmas műsora a kö-
vetkező darabokat tartalmazza: Bach: Partita
H-moll, Beethoven: Waldstein szónata,
Scriabine: Sonate No. 9., Chopin: Koncert-
etűdök. (be)

— DICSŐSZENTMARTONI HIREK. Tudó-
sítónk jelenti: Az oliberálisok gyűlést tartot-
tak Balázsfalván. Ez alkalomból dr. Folea
volt prefektus memorandumot nyújtott át Du-
cának, amelyben közbenjárását kéri a gáz-
árak csökkentését illetőleg. Duca megígérte,
hogy kormányrakerülése esetén mindent elő-
vet, hogy az árakat a régi nivóra helyezze.
— Dicsőszentmártonban részint kereskedők,
részint magánosok ellen mintegy 200 toglalás
és árverés van folyamatban. A kereskedők
körében mozgalom indult meg, hogy az árve-
reket karácsony utánig függesszék fel mert
remélik, hogy a karácsonyi vásár folytán egy
kis pénzhez jutnak.

— HIVATALI UNNEP. Szerdán, október
hó 14-én, román egyházi ünnep van. A közhi-
vatalok és bankok zárva tartanak.

★ Dr. Papp Béla orvos, a budapesti
Új-Szent János kórház volt orvosa több
éves orvosi gyakorlattal rendelését Bu-
karestben tovább folytatja. Strada
Besarabia fost Accident 31 sz. a. Ren-
del: d. e. 8—11, d. u. 3—8-ig.

— Hetven csecsemő haláláért kell fe-
lelniük a lübecki orvosoknak. Lübeckből
jelentik: A Calmette-per folytatólagos
tárgyalásán a védelem indítványt terjeszt-
ett elő, amelyben illetéktelennek kíván-
ja minősíteni a lübecki bíróságot. Rö-
vid tanácskozás után a bíróság ezt az
indítványt elutasítja és a per tárgyalását
folytatja. Felolvassák a vádiratot, a
mely hetven csecsemő gondatlanságból
okozott meggyilkolásának büntetett ol-
vassa a vádlottak fejére. A vádiratot a

teremben levők visszafajtott lélekzettel
hallgatják végig. Ezután az első vádlott,
dr. Altstaedt kihallgatására kerül a sor.
Altstaedt elmondja, hogy a népszövetség
egészségügyi bizottsága 1928-ban ártal-
matlannak nyilvánította a Calmette-féle
oltóanyagot, majd felolvassa Loucheur
francia népjóléti miniszter egyik körle-
velét, melyben ajánlja az összes francia
prefektusoknak a Calmette-módszer al-
kalmazását. Altstaedt kihallgatását ez-
után félbeszakították és a tárgyalást
holnapra napolták el.

— Agy- és szívérelmeszedésben szen-
vedő egyéneknek a természetes „Ferenc
József” keserűviz megbecsülhetetlen
szolgálatot tesz azért, hogy a beltartal-
mat kiméletesen távolítja el. Tudomá-
nyos tapasztalatok kétségtelenné tették,
hogy a Ferenc József viz számos félolda-
li hűdésben fekvő betegeknek is megtette
a kellő hatást s így nagy megkönnyeb-
bülést okozott. A Ferenc József keserű-
viz gyógyszerárakban, drogériákban és
fűszerüzletekben kapható.

★ TALÁLTATOTT október 10-én, Kőha-
lomban, az ottani vásáron egy kézitáska, több,
mint 1000 lejjel. Tulajdonosa közölje írásban
alábbi címre, mennyi pénz és milyen pénz-
nemben volt a táskában, milyen anyagból és
szintű a táska. Rosenfeld, Brassó, Str. Gen.
Avărescu 2. (be)

— BRASSÓBA IS ELLATOGATNAK A
LÉGÜGYI KONFERENCIA TAGJAI. Buka-
restből jelentik: A légügyi konferencia tagjai
szerdán tisztelgő látogatást tesznek Szinajá-
ban, az uralkodónál. Szinajából azután Bres-
sóba utaznak, ahol az I. A. R. repülőgépgyár
legújabb gyártmányainak próbarepüléseit fi-
gyelik meg.

— AZ OSZTRÁK—ROMÁN KERESKEDEL-
MI TÁRGYALÁSOK NEHEZSÉGEI. Bécsből
jelentik: Bécsből Bukarestbe érkezett jelentés
szerint az osztrák—román kereskedelmi tár-
gyalások útjába elháríthatatlannak látszó ne-
hezségek gördültek. — Az osztrák kormány
ugyanis a hazai termelő szindikátusok nyo-
mására elhatározta, hogy jelentékenyen le-
szállítja a romániai élőállatbevétel kontingen-
sét. Ha ez valóban megtörténne, úgy a to-
vábbi tárgyalásoknak semmi további értelme
nem lenne, hiszen Románia jóformán csak az
előállat bevitelét tartja Ausztriával a
kereskedelmi összeköttetést s a megindított
tárgyalások is éppen erre az egy lényeges
pontra vonatkoztak. Bukarest kereskedelmi
körei még reménykednek abban, hogy sike-
rült az osztrák kormányt mostani álláspontja
megváltoztatására bírni.

Astra (Apolló) Mozgó BRASSÓ.

Hétfőn játszották zsufolt nézőtér előtt **Remarque** halhatatlan regényének

Nyugaton a helyzet változatlan

filmváltozatát. — A film még **kedd, szerda, csütörtökön** is leszálított jegyárak mellett
(10 15, 20 és 25 lej) marad műsoron, s így mindenki megnézheti ezt a ragyogó hatalmas
filmalkotást.

Péntektől újból szenzációs film fog peregni

Az álmarsall

Vlosta Burian és
Roda Roda szereplőkkel.

Kedvesebb, hangulatosabb film még nem szaladt.

Átalakítási munkálatok miatt bejárt az udvarról.

HÁZELADÁS

Brassó belvárosban, előnyös fekvéssel, két uccára nyíló fronttal,
két nagy gyárteremmel, lakhelyiségekkel és nagy raktá-
rakkal, szabad kézből eladó, esetleg kiadó. Ajánlatok „Előnyös
fizetési feltételek” jelígre a brassói kiadóba kéretnek. E

Üzletmegnyitás

A nagyérdemű közönség tudomására, hozom, hogy a „HERMA”
cipőgyár volt helyiségében

Brassó, Kapu-u. 21. sz. alatt,

támaszkodva a kedvelt „Carmen” márka megszerzett egyedárusi-
sára. „Carmen” cég alatt október 15-től kezdve cipőüzletet nyitó
Amidőn raktáram vételkényszer nélküli megtekintésére meghivo
a n. é. közönséget és mindenkit ár és minőség tekintetében
leglelkiismeretesebb kiszolgálásról biztosítok.

Maradok kiváló tisztelettel

HEITZ MIKSA

Közgazdaság

Buzablokád alatt a cseh dunai kikötők

A cseh kormány nem ad ki több buzakiviteli engedélyt

A felhalmozott bántási buza már nem fér el a cseh dunai kikötő raktáraiban

Ármentő akció, vagy új orosz dömping?

Bukarest, október 13.
Az utóbbi időben hírek terjedtek el arról, hogy Csehszlovákia be akarja vezetni a gabonamonopóliumot, első sorban pedig a buzabevitelre, ezért megnehezítette a beviteli engedélyek kiadását.

Ezek a hírek meglehetősen nyugtalanságot keltettek, nem csak Bukarestben az érdeklődőkben, hanem a Bántágban is, amely tudvalevőleg igen jelentékeny buzaszállítója Csehszlovákiának. Hogy valamire készül a csehszlovák kormány a buzabevitel terén, az nyilvánvalóvá vált abból, hogy a buzabeviteli engedélyeket, amelyeket eddig minden nehézség nélkül adta ki Csehszlovákia, most tényleg nem adja ki.

miáltal igen nagymennyiségű romániai, különösen bántási buzakészletek hevernek eladatlanul a csehszlovák dunai kikötőkben, amelyeket beviteli engedélyek hiányában nem lehet bevinni a csehszlovák piacra.

Amint feltétlenül megbízható helyről értesülünk, nincsen szó cseh gabonamonopólium bevezetéséről. Amiről szó van, az a következő:

Csehszlovákia évi külföldi buzaszükséglete, mintegy 80 ezer vagonra tehető. Amire ezen kívül szüksége van a fogyasztásnak, azt a belföldön termelik a mezőgazdák.

A külföldről beszerezendő mennyiségből eddig felét, vagyis 40 ezer vagonat már felvett a piac, mire a további bevittet a csehszlovák kormány leállította azáltal, hogy nem ad ki több beviteli engedélyt.

Az ok az, hogy az alacsonyáru külföldi gabona erősen lecsorította a belföldi gabonaárakat is, ami a cseh mezőgazdák helyzetét rendkívül lerontotta.

A külföldi gabona versenyének a kikü-

szöbölésére, a kormánynak — minthogy a gazdasági szerződések következtében az agrárvámokat egyik állammal szemben sem emelheti — nem maradt más lehetősége csak az, hogy a további bevittet beszünteti, illetőleg nem ad ki több beviteli engedélyt.

A másik ok, amely erre a lépésre késztette a csehszlovák kormányt, hogy a folyamatban levő bevittet leállítsa az, hogy a szovjet tárgyalásokat kezdett Lengyelországgal arra vonatkozólag,

hogy a lengyelek minden fennakadás nélkül engedjék át az orosz vasúti buzaszállítványokat.

Ha ez a megegyezés létrejön, akkor Oroszország a legközvetlenebb piacot kapja Csehszlovákiában, minthogy a vasúti távolság nem nagy. Hogy ez mit jelent, nem kell bővebben magyarázni. Az orosz-lengyel vasúti megállapodás valószínűleg létre is fog jönni, mert az csak a buzára vonatkozna, viszont Lengyelország buzát egyáltalán nem visz ki külföldre, csak rozst és más terményeket, tehát nem ütközik érdekebe.

A helyzet pillanatnyilag az, hogy, a mint mondtuk, a cseh dunai kikötők silósai tele vannak román, főleg bántási és jugoszláv búzával.

A felgyülemlett és eladatlan készletek olyan nagyok, hogy Pozsonyból és Komáromból más helyen levő raktárakba kell elhelyezni a beviteli engedélyek hiányában felhalmozódott búzát.

Állítólag tárgyalások folynak arra vonatkozólag, hogy a cseh kormány engedélyezzen az exportőröknek egy kényszereladást, de ez ellen a pozsonyi tözsde élesen állást foglalt és megtiltotta tagjainak, hogy az esetleg bekövetkezendő kényszereladásokban mint vevők résztvegyenek. Hogy így mi lesz a sorsa a megrekedt romániai és jugoszláviai búzáknak, nem lehet tudni.

Megkezdődött a szüret

Huszezer vagonnal lesz kevesebb bora az idén Romániának

A nemzetközi borárak tavaly óta 65-70 százalékkal estek. Mentési akció indul a bortermelők érdekében

Mindössze 300 vagon szőlő ment ki az idén külföldre

Bukarest, október 13.

Az ország melegebb éghajlatú vidékein már megkezdődött a szüret, ahol hűvösebb az éghajlat, ott valamivel később kezdődnek meg a szőlőszedési munkálatok. Románia jelentős szőlő és bortermelő állam, így az érdeklődő gazdasági körök érthető érdeklődéssel tekintenek az idei szüreti eredmények elé.

Az alábbi adatokat a bortermelők szindikátusának egyik vezetőjétől kaptuk, aki nem csak vezetője a szindikátusnak, hanem egyúttal igen neves statisztikus is a szakmában.

Romániának ebben az esztendőben lényegesen kevesebb lesz a bortermelése, mint a tavaly volt, bár nem marad mögötte az utóbbi öt év átlagának. Romániának tavaly hatalmas szőlőtermelése volt, s annak ellenére, hogy jelentős mennyiségű szőlőt szállított ki külföldre, különösen a lengyel piacra, bortermelése nem kevesebb, mint 83 ezer vagon volt, amelyből tekintélyes részt tudtak exportorjaink külföldön elhelyezni.

Ebben az évben a bortermelés nem becsülhető magasabbra 60 ezer vagonnál.

ami eléggé kis eredmény, különösen, ha tekintetbe vesszük, hogy alig 300 vagon szőlőt szállítottunk ki ebben a kampanyban a külföldi piacokra, elsősorban pedig a lengyel piacra.

A bor kiviteli lehetősége tavaly óta erősen leromlott.

Az árak nemzetközi paritásában mintegy 60-65 százalékkal csökkentek, szinte lehetetlenné teszi, hogy a termelők ráfizetés nélkül helyezhessék el boraikat. Különösen áll ez a közönséges, úgynevezett kommerce borokra, amelyeknek ára rövid idő alatt esett 15 lejről 5 lejre.

A borárak esésének elsősorban a fogyasztási krízis az oka, másodsorban pedig az, hogy tavaly már nemcsak nálunk, hanem a legtöbb bortermelő államban jó volt a termés s így erre az évre nagy készletek maradtak vissza elhelyezetlenül.

Az ismert Garofli-déle bortörvény, amely tagadhatatlanul kedvezményeket juttatott a bortermelőknek, eddig segítette a helyzetet, mert elsősorban ennek a törvénynek volt köszönhető, hogy 1927 óta a román borok árai aránylag magas

szinten mozogtak — tavalyig. Az idén azonban a törvény által kreált helyzet megváltozott és új rendezésre szorult az eddigi bortermelés rendszere. Mindennek előtt a terheket kellene csökkenteni, azokat a terheket, amelyeket eddig, illetőleg az eddigi magasabb árak mellett a bortermelők könnyen el tudtak viselni, ma azonban nem képesek azokat teljesíteni.

Három hónapja fizetik már, még sem akar megérkezni a kolozsvári vasutasok „olcsó tüzifája”

A vasutasok nem engedik a negyedik részletet levonni, hanem visszakövetelik a pénzüket

Kolozsvár, október 13.

Kolozsvári vasutaskörökben egyre fokozódó izgalommal és nyugtalansággal tárgyalják a CFR-személyzet ezévi tüzifa-akciójának gyanús alakulási körülményeit. Még a nyár folyamán történt, hogy a bukaresti vezérigazgatóság leírta Kolozsvárt, hogy a vasutasok téli tüzifával való ellátására a CFR igen előnyös megállapodást létesített az egyik fővárosi céggel, amely 3100 lejért hajlandó a tüzifa vagonját adni. Bukarest utasította a különböző vasúti hatóságokat, hogy írják össze azokat a vasutasokat, akik igénybe akarják venni az olcsó tüzifát.

A rendelet alapján felhívták a vasúti személyzetet, hogy mindenki jelentse be, mennyi fára van szüksége. Tekintettel arra, hogy a kolozsvári vasutasok ez előtt mindig Kolozsváron szereztek be téli tüzifaszükségletüket, igen sokan nem jelentkeztek az összeírásnál. Egyfelől nem akartak látatlanban fát vásárolni, másfelől pedig nem ismerték meg a fizetési feltételeket sem. Mindamellett annyian mégis jelentkeztek az összeírásnál, hogy Kolozsvár 500 vagon fára jelentette be igényét. Az erről szóló kimutatást felküldték Bukarestbe, ahonnan nemskára megjött az utasítás az összes pénztárakhoz, hogy a megrendelt famennyiség árát öt egymásután következő részletben vonják le a személyzettől. — Augusztus elsején az első részletet le is vonták már.

Augusztus 15-én, amikor a CFR visszaállította a magasabb tüzifafuvardíjakat és számolni lehetett azzal, hogy a tüzifa meg fog drágulni, azok a vasutasok is jelentkeztek a CFR olcsó tüzifaakciójára, akik az első szériában nem jelentkeztek. Ezeknek a névsorát és igényléseit is felterjesztették Bukarestbe, a honnan azonban nemskára visszajött az értesítés, hogy a CFR-rel szerződéses viszonyba lépett cég a második szériának már csak 4200 lejért tudja ugyanazt a tüzifát szállítani. A második széria tagjai erre lemondtak a kedvezményes tüzifáról.

Elérkezett a szeptember. Elsején az első szériabeli vasutasoktól levonták a második tüzifarészletet is, de a hideg napok páratlanul beállta ellenére, a megrendelt tüzifának még sehol híre-hamva sem volt. A legtöbb vasutas kénytelen volt Kolozsváron beszerezni azonnali szükségletét. Aztán eljött az október is, a harmadik részletlevonás, de a bukaresti tüzifa most sem akart megérkezni. Ekkor már egyre hangosabb lett az elégtelenség az érdeklő vasutasok körében, annál is inkább, mert azok, akik Kolozsváron vették meg a tüzifájukat, már régen meg is kapták, viszont az első részletletételest csak november elsején fogják levonni tőlük.

Már október dereka felé járunk és a bukaresti tüzifáról még mindig semmi hír. Ezelőtt azzal igyekeztek megnyugtathatni az embereket, hogy majd a jövő héten, a következő héten, ekkor, meg ugyanakkor lesz itt a fa, de ezek

Egy liter bor községi taxája 1.20 lej, ezt azonban ma már 5 lejes bor után kell fizetni, nem pedig a tavalyi 12-15 lejes árakhoz viszonyítva,

ami nagy különbség.

Ettől eltekintve, nagy szükség van arra is, hogy a bortermelést modernebb alapokra lehessen fektetni, mert különben még

ráfizetéssel sem tudjuk felvenni a versenyt a külföldi piacokon a többi bortermelő államokkal.

Ezenkívül minden eszközzel arra kell törekednünk, hogy az exportképtelen borokat belföldön használjuk fel, főleg ecetgyártásra, ha másképpen nem, hát az ipari szesz mellőzése által.

Mint értesülünk egyébként, a szindikátusnál most van kidolgozás alatt egy memorandum, amely konkrét javaslatokat fog tenni a kormánynak az egész borprobléma megoldása érdekében.

az ígéretek még mai napig is ígéretek maradnak csupán. Most az a hír járja a vasutasok körében, hogy a bukaresti cég, amelytől a fát rendelték, jóformán ismeretlen és megbízhatatlan várakozás, nem is foglalkozott eddig tüzifával és így a megrendelt tüzifa sorsa teljesen bizonytalan, nem is fogják megkapni. Nemskára megint itt lesz a törlesztés íleje és a vasúti pénztárak nem merik a negyedik részlet levonását felfüggeszteni, mert vezérigazgatósági rendeletük van a levonásra, ezzel szemben az érdekeltek előre tiltakoznak ellene és azt követelik, hogy a már levont három részletet fizessék nekik vissza, mert nem hajlandók megfagyni a télen azok kedvéért, akik ezt a furcsa tüzifaakciót nyelbeütötték.

Kis közgazdasági Hírek

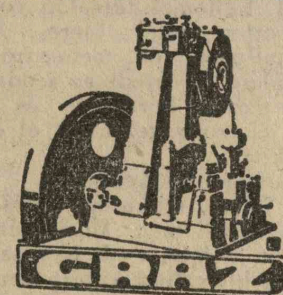
A Serileanu bukaresti selyemgyár elhatározta, hogy fiókokat létesít Galacon, Krajován és Aradon, amely az egész erdélyi eladást irányítani fogja.

A ploesti „Geamul” üvegyár, amely tudvalevőleg éveken keresztül az üvegartellen kívül működött és amelyet a kartell valósággal tönkretett, a közelben újra megkezdte működését. A gyárat azonban időközben átvette a Banca de Credit Roman, amelynek szoros érdeklődősége van az üvegartellel. Ilyenformán tehát a Geamul, mint az üvegartellhez tartozó gyár, fogja működését tovább folytatni.

Értesüléseink szerint a közeljövőben meg fogják választani a Marmorosch Blank et Co. bankház új elnökét. Blank Mórítz, a bank alapító elnökének halála után ugyanis a bankot fia, Blank Arisztid vezette alelnöki minőségben, az elnöki tisztéig pedig betöltetlenül maradt. Hírek szerint a Marmorosch bank új elnöke Burileanu Demeter, a Nemzeti Bank volt kormányzója lesz.

A bukaresti nagybancok vezetői újból hosszasan tárgyaltak Argetoianu pénzügyminiszterrel, a belföldi pénzpiac helyzetéről, továbbá a román érdekeltségű petróleumtársaságok fuzionáltatásáról. A tárgyalások folyamán sikerült olyan platformot teremteni, amely lehetővé teszi a Creditul Miner, IRDP, Petrolul Romanesc, Petrol Govora és a Sondajul vállalatok fuzióját, ami még a jövő hónapban meg fog történni. Ujabbán egy bizottságot neveztek ki a petróleumvállalatok aktívumainak felbecsülésére.

GRAZER WAGGON- UND MASCHINEN-FABRIKS ACTIEN GESELLSCHAFT VORMALS JOH. WEITZER, AUSTRIA, GRAZ (235)

GRAZI kétütemű Diesel-motorok 8 lóerőtől kezdve.

GRAZI négyütemű Diesel-motorok, 25 lóerőtől kezdve.

Romániai képviselő: JACQUES PAUCKER BUCURESTI, STR. BRANCOVEANU 9 TIMIȘOARA — CHISINAU. 2132 Szg

A SIRO VÁROS

XIV.

Amikor vacsora után elsietett, még hivatalába akart térni, hogy másnapi munkáját előkészítse. Megállt a város-háza előtt, amelynek tágas ablakaiból messzire vágódott a lámpák fénye a ködös utcára. Újból csak tanácskoznak és hajnalban, amikor fáradtan, kimerülten otthonukba térnek, megint ott lesznek, ahonnan kiindultak és másnap újból kezdik a körtáncot előlrol. Gyöngy emberek akarják fenntartani és megmástitani a végzetet, amely rohamlépésekkel közeledik.

A benső feszültség nyugtalanította és rászakadt a hiábavalóság érzése. Ejh, hagyjuk ezt a komédiát. Menjünk valahová, ahol embereket látni, ahol ismerősökkel lehet találkozni és borba fojtani minden feltörekvő nyugtalanságot, minden kínzó kérdést, amire ugysem kaphat feleletet az ember.

A bolthajtásos kis kocsmában átvághatatlan volt a füst, de csak két nagy asztalnál ültek. Az egyiknél a tisztársak, akik megtartották törzsasztalukat s itt ülnek esténként elszontyolódva, meggondoltan hörpintve borukat. Nincsenek nagy problémáik, mint az olyan embereknek, akiket nagy feladatokból a kicsinyességek közé vetett az élet és így nem találják a helyüket.

— Nem szoktuk meg a békét, — állapítja meg Árva Pali.

Nagy Lajcsi minden pillanatban a mellét tapogatja. Az az átkozott gölyöbis ott vándorol valahol a jobb tüdő sarkában és Lajcsi páni félelemmel tapogatja az utját.

— Jaj, csak a szívhez ne érjen.

Amint ez az ólomdarab kopogtat a szív kamaráján és átfurja a szívós burkot, megállítja majd a vért és akkor már a kezek nem tudnak felemelkedni a szívig, hogy kiszakítsák a buta fémeket, amelyet hiába keresett az orvosi cipeész.

Pistát nag yörömmel fogadták. Ritkán jött közéjük, de szerény modorával, bizakodó szavaival, kedves humorával mindig kellemes órákat szerzett a vagabundusok asztalának. Most is rekvirálási élményeivel nevéttette meg a társaságot.

— Hát aztán másodszor is kimentem Dudás bácsihoz. Most egy egész autó rakományt vittem neki, kapcától ködmönig, minden volt benne. A falu előtti erdősebben találkoztam vele, nagy bajban volt az öreg. Szekerét megállították a parasztok és rátámadtak, hogy ingyen fát adjon nekik a télire. Az öreg a kényszerhelyzetben, mit tehetett egyebet, beleegyezett, hogy vágjanak vagy két ölet, oszt fűtsenek vele. Akkor érttem oda a katonáimmal, amikor már kész volt az alku.

— De aztán fuvert is aggvék keed, a mivel elszállítsuk a fát. — Dani Jancsi követelőzött így, akinek még most is begyében volt a nagy áldomás, amit az öreg rendezett nekik.

— Fuvert is? Hogy én szállítsam be a fát, amiért ti nem fizettek, az ud-

varotokra? Hát, kedves nagyságos urak, amikor letoltjátok a nadrágot, ne álljak mögötök a papírral, hogy kitöröljem a feneketeket?

Harsogó hahota és a vagabundusok hangulata mindjárt magasabbra szökött. A cigány szorgalmasan kezelte a nyitett körül és hordták az üres palackok helyébe a telteket.

Pista szemügyre vette a másik asztalnál ülőket.

Három hölgy ült ott. Egy idősebb, de feltűnően öltözött nő, hatalmas aranylánc csüngött a nyakán, lornyontját sürről illesztette a szeméhez és jelentős pillantásokkal nézett át a vagabundusok asztalára. Jobbján és balján két fiatal, sudar növésű lány, szinte egykoruak, egyszerűen és izléseesen öltözöttek és viselkedésük is diszkrét. Az egyik állandóan a noharába néz, a másik képeslapot forgat.

— Kik azok a hölgyek? — kérdi Pista a szomszédjától.

— Nem ismered őket? — csodálkozik Árva Pali. — Pedig az egész város száján forognak. Fábrián postatiszt családja.

— Sohasem hallottam róluk.

— Diszes egy familia, mondhatom. Az öreg a háború elején vonult be a ábóri postához. Egy ideig életjét adott magáról, aztán egyszerre nem hallottak róla semmit. Sokan látták, hogy amikor Krasznik alól visszavonultunk, üldöző közökhöz érték utol a postások szekerét és mindannyiukat felkoncolták. A hadvezetőség úgy kezelte őket, mint elcsúszottakat. De Fábrián mama szereti az életet. Még az ura életében is szerette. Mondják, hogy a szegény, tisztas Fábrián bácsi azért kíváncsított ki a frontra, mert már nem bírta a sok gyalázatot, a mit a felesége ráhalmozott. Ki-kij saját mesterségét folytatja, az asszony is folytatta, de már jóval túl van a negyvenen, csak nagyobb vállalkozó keblek fanyalodtak rá, vagy akik igen ki voltak éhezve. És akkor a mama rájött arra a gondolatra, hogy a friss csirkehúst jól megfizetik és áruba dobja a két leányt, akik akkor jöttek vissza az apaca-intézetből. Három éve folyik már ez az embervásár és a család pompásan él, a pénz majd felveti őket.

Pista újból szemügyre vette a lányokat. Azoknak arcából semmit sem lehetett kiolvasni. Sem a rosszasságot, sem az anyjuk rájukkenyszerítette martrium szörnyű gyötrelmeit. Az egyik leány most felemelte fejét és acélszerű szemmel fölényesen, kissé megvetőleg reagáltak a fiú firkászó pillantásaira.

A hangulat mindjobban emelkedett és az asztal alsó vége csakhamar felvette a kapcsolatot Fábrián mamával. Átbeszéltek, átnevetgéltek, és egyszerre csak összetolódott a két asztal.

— Most menni kéne — gondolta Pista és a fizető után kiáltott.

Am a fiuk nem engedték. Most jön csak az igazil Le fogják itatni a három tyukot.

És Pali már rá is gyújtott kissé rekedt és borizú hangon:

— Azok a tyukok, azok a tyukok, azok a drága, fess kis asszonyok...

— Egy édes tyukra mi — hi úgy éhezünk...

Fábrián mama megértő mosolygással vette tudomásul Palinak a tyukok iránt táplált étvágyát, a kisebbik lány azonban dacosan elfordította a fejét és összeszorította az ajkait.

Pista észrevette ezt a gesztust.

— Talán mégsem sülyedt el ez a szerencsétlen teremtes egészen az anya dagasztotta piszokban?

Pista nem szerette az italt és mindig mértéket tartott. De most valósággal belekényszerítették és a legsűrűbben Fábriáné poharazott vele. A gondos megtudta, hogy ez az ábrándos szemű gyermek a város élmezőnye ügyeinek a vezetője és bizony a Fábriánék éléskamrája már nagyon kiürült. Zsiról, lisztől jó lenne gondoskodni.

Pista mellé húzódott s foglalkozni kezdett a fiuval. Kellemes társalgó volt és Pista meglepetten vette észre, hogy mennyire intelligens és mennyire művelt. Érdeklődése kiterjedt az irodalmi, művészeti élet ezer kérdésére és nem hétköznapi tájékozottságot áruolt el ezekben a dolgokban.

Könnyű mámor ereszkedett a Pista agvára és a jóleső, szokatlan érzés kellemesen bizsergette meg. Most már ő vitte a hangot. Ötleite csak úgy sziporkáztak, csak a kis szifinx ajkára nem tudott mosolygást csalni.

— Megállj csak, kis béka, majd úgy fogsz táncolni, ahogy én fűtyülök,

Sport

A Balkán-olympiász tenniszversenyeit Románia megnyerte

Athén, október hó 13.

A Balkán-olympiász keretén belül rendezett tenniszversenyből Románia került ki győztesként. A román csapat 25 ponttal az első helyet foglalja el. A többi helyezettek sorrendje a következő: 2. Jugoszlávia 24 pont. 3. Görögország 16 pont. 4. Bulgária 4 pont, 5. Törökország 3 pont.

† Megverték a vendégcsapatot Marosújváron. Marosújvárról írják: A vasárnapi footballmérkőzés a Labor és a balázsfalvi CSB csapat között 2:2 arányban eldöntetlenül végződött. A mérkőzést Kuen vizsgázott bíró vezette le, azonban a felek nem voltak bírskodásával megelégedve. Ennek tulajdonítható, hogy a mérkőzés után verekedés keletkezett a nézők egy csoportja és a vendégcsapat között. A csunya és elítélendő incidensnek az újbíró játékosok lovasias közbelépése vetett véget. — A labdarúgó szövetség figyelmébe ajánljuk, hogy a legszigorubb vizsgálattal tisztázza az ügyet.

Damzsfalva:

CSB II.—VM II. (Tövis) 11:1 (7:1). Bíró dr. Popovici.

† Csendélet a nagyszabasi footballpályán. Nagyszabasiól írják: Az NSE és a munkáscsapat vasárnap délutáni meccset a tribünön történt csunya incidens pár percre megszakította. Az történt ugyanis, hogy egy Baicoianu Alex nevű játékos, a „Soimi” tagja, miután néhány hülgynézővel nézeteltérése támadt a tribünön, hogy igazat jobban bizonyítsa, egyszerűség kedvéért ütött, rugni kezdte a nőket. A magáról megelégedett játékos ellen úgy a polgári, mint a sporthatóságoknál eljárás indult.

Maroshéviz:

Toplitai A. C.—Barzel S. C. 3:0 (1:0). Bíró: Alter. — Borszéki S. E.—T. A. C. Gladys csapat 2:2 (2:1). Bíró: Blum. — Góllövők Knobloch, Sopa, míg a Targóljait a saját kapusa, ki nagyon indiszponáltan védett, ütötte hálóba.

Dicsőszentmárton:

MTE (Marosvásárhely)—Nitrogen 3:0 (0:0). Bajnoki. Nagy meglepetés. Bíró: Fischer.

Prázmár:

VAC—Posztógyár 7:1 (3:1).

Ujítsa meg

lejárt előfizetését, hogy a lapot zavartalanul és fennakadás nélkül küldhessük.

A kiadóhivatal.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7:50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Negyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Kisebb családi ház eladó Brassó, Bolonyában. Bővebbet Honvéd-ucca 36. 15232

Régi téglá, ablakok, kályhák, és házi berendezések, olcsón eladók. Brassó, Vár-ucca 59-61. 15282

Megvételre kerestetik brilliáns függő nyakék, gyűrű, lehe-tőleg garnitúra. Cimeket kérem Brassó, Kórház-ucca 47, Hirsch-nél leadni. 15289

Schember-mérleg olcsón eladó. Adler Oszkár Brassó, Kapu-ú. 14. 15258

Jölmön vendéglő forgalmas helyen, italméréssel együtt, betegség miatt átadó. Cím 15287 szám alatt a brassói kiadóban.

Új földszintes ház eladó. Cím 15295 szám alatt a brassói kiadóban.

Allást heres

SZOPTATÓS DAJKA, győnyörűen fejlett 2 hónapos gyermekkel, azonnali beépésre állást keres, igen szerény igényekkel. Cím 15309 szám alatt a brassói kiadóban

Deutsche Erzieherin mit Jahreszeugnisse, sucht Stelle in feiner Familie. Unter Erzieherin. Satu Mare, Str. Mihai Viteazul 7. 15303

Intelligens, komoly, meghízható urinó, házvezetőnő, gondozónő, esetleg más megfelelő állást keres. Megkereséseket „Lelkiismeretes” jelíggel a brassói kiadóhivatal továbbítja 15304

Főszakácsné, ki Bukarestben miniszteri házaknál dolgozott, Brassóban állást keres. Ajánlatokat „Perfekt” jelíggel a brassói kiadóba kéretnék. 15296

Allást nyer

Szorgalmas mindenek asszony vagy leány (jó főzőnő) Craio-vába kerestetik. Erdeklődni Sibiu, Liceul Gh. Lazar, Reisper-gasse 1. 15305

Lakás

Konyha, szoba, fürdőszoba kiadó. Brassó, Str. Mihai Viteazu 92. volt Gyár-ut. 15228

Kiadó két szoba konyha, fürdőszoba és kerttel. Brassó, Cur-matura, volt Cenkálja 27. 15174

Szépen butorozott parkra nyíló napos szoba október tizenötödiktől kiadó. Brassó, Postarét 8-a első emelet. 15205

Egy szép családi ház 2-szer egy szoba és konyha, jutányosan eladó. Cím 15237 sz. alatt a brassói kiadóban.

2 szoba konyha, fürdőszoba, olcsón kiadó nov. elsejére. Brassó, Felső Fővény-ucca 32. 15293

Vegyes

Vállalom alumíniumkarterek, autóblokkok, főtengelyek hegesztését garanciával. Buzi villanyhegesztő-műhely Temesvár, II. Kém-ucca. 15075

Psichografológia: Jellem-megfejtését, jövődóját, születési idejének közlésével megtudhatja. 40 lej bélyeg csatolandó. P. Stampf, Buziás. 15294

Női kalapok 70 Leiert vállalatok kiadását lom. Ugyanott új kalapok olcsón kaphatók. Brassó, Kapu-ucca 36. udvarban 15255

B. L. Kocsis Béla

Felelősszerkesztő:

Brasov—Brasó, Kapu-ucca 56-58. Telefoninterurban: (szert. és kiadóhivatal) 1-77 és 82. Bucuresti—Bukarest I, Boulevardul Schitu Măgureanu 21. Telefonszám 363-64

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lej.

Fiókiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad- és Alsófehérvármegyák részére: Déva, Str. Ioan Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza)

MEGBIZOTTAK. Arad: Piața Impăratul Traian 1. (Halmázy Pál) — Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor és Kohn Jenő. — Dé: Str. S. Barna 10. (Oszán Kálmán) — Kolozsvár: Str. Duba-arilor 7. (volt Timár-ucca) (Neumann Ignác). — Marosvásárhely: Benjamina Arad. Str. Beretie 1 (Sórház-ú) — Nagyszabasi Strada Curaului 13. Szilágyi László — Nagyszabasi Str. Nic Jiga 32 (Szabó Gyula) — Szilágyosnyó (Hesperin Ernő) — Temesvár: Gyár-ú. 4. (Halmázy Pál). — Torja: Str. Relele (Aranyos 25) (János István).

Központi szervezők. pénzügyi jogszolgáltatás. Bartha Géza, Dán Mózes. HIRDETÉSEKET teveszések a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden orsi- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tárfákka készséggel szolgálunk.

Akar

husz évvel fiatalabb lenni?

akkor szíveleje meg azokat a tanácsokat, melyeket

Dr. KÁLDOR MIKLÓS, szanat. főorvos nyújt Önnek

Hogyan kerülhetjük el a korai öregedést?

c. művében.

Az emberi szervezet. — Öröklődés. — A magyar faj öröklött tulajdonságai. — Mik a vér mirigyek. — Fáradtság, testi, szellemi kimerülés. — A szív kifáradása. — Érelmeszesedés. — Vérnyomás. — A „változás” tünetei és oka. — Mit tehetünk a fiatalság megtartása érdekében — Táplálkozás. — A túl bőséges táplálkozás — A rágas. — A koplalás. — Gandhi. — Mik a vitaminok. — Alkohol, kávé, tea, dohány. — Álom, levegő, nap. — Megöregedni és fiatalnak maradni. — Ára csak Lei 102.—

Vidékre portó 10, utánvételt 16 lejjel több Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában.